

Kwartalnik

PEDAGOGIKA

Rok XXIII
2024

SPOŁECZNA

Nr 4 (94)

**W kręgu myśli
Profesora Tadeusza Lewowickiego**

PEDAGOGIUM

WYŻSZA SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH
W WARSZAWIE

Rada Naukowa

Marina I. **Aldoshina** (Federacja Rosyjska), Beata **Balogova** (Słowacja), Leslie **Bash** (Wielka Brytania), Adam **Baszyński** (Poznań), Andrea **Bienotti** (Włochy), Krystyna **Bleszyńska** (Warszawa), Tatiana **Burlajenko** (Ukraina), Janka **Bursova** (Słowacja), ks. dr Michał **Borda** (Kraków), Krzysztof **Czekaj** (Kraków), Piotr **Długosz** (Kraków), Snjezana **Dubovicki** (Chorwacja), Helena **Fiałkowska-Demczenko** (Ukraina), Adam **Fijałkowski** (Warszawa), Krzysztof **Frysztacki** (Kraków), David **Hemphill** (Stany Zjednoczone AP), Peter **Jusko** (Słowacja), Miloslav **Juzl** (Czechy), Małgorzata **Kamińska** (Płock), Halina **Kit** (Ukraina), Natalia **Lazarenko** (Ukraina), Kathrin **Maier** (Niemcy), **Krystyna Marzec-Holka** (Warszawa), **Janusz Morbitzer** (Dąbrowa Górnicza), Miriam **Niklova** (Słowacja), Jan **Niewęglowski** (Warszawa), Małgorzata **Orłowska** (Dąbrowa Górnicza), Nektaria **Paliologou** (Grecja), Ulrich **Paetzold** (Niemcy), Jurij **Pelekh** (Ukraina), Agostino **Portera** (Włochy), Ilona **Pesatova** (Czechy), Jacek **Piekarski** (Łódź), Svitlana **Shchudlo** (Ukraina), Bohdan **Skrzypczak** (Warszawa), Encarnacion **Soriano** (Hiszpania), Janusz **Surzykiewicz** (Niemcy), Beata **Szluz** (Rzeszów), Mirosław J. **Szymański** (Warszawa), **Mirosław S. Szymański** (Warszawa), Irina **Trubavina** (Ukraina), Ałła **Wasyłuk** (Ukraina), **Mikołaj Winiarski** (Warszawa), Barbara **Wiśniewska-Paź** (Wrocław), Ladislav **Vaska** (Słowacja), **Lech Zacher** (Warszawa), Adam A. **Zych** (Wrocław)

Zespół redakcyjny

Redaktor naczelny: Krystyna Bleszyńska

I Zastępca Redaktora naczelnego: mgr Artur Sydlewski

II Zastępca Redaktora naczelnego: dr Agnieszka Strumińska

Sekretarz naukowy: Dawid Wilczyński

Członek zespołu: Daria Zagórska

Publikacja współfinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Czasopismo jest indeksowane w bazach: „The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” – CEJSH; ARIANTA; EBSCO; Index Copernicus

© Copyright by PEDAGOGIUM WSNS

Warszawa 2024

ISSN 1642-672X

Redakcja oświadcza, że wersja drukowana jest pierwotną wersją niniejszego czasopisma

Redakcja

00-102 Warszawa, ul. Marszałkowska 115, e-mail: redakcja@pedagogium.pl, www.pedagogikaspoleczna.com

Łamanie: Studio KROPKA dtp – Piotr Kabaciński; Druk i oprawa: Totem.com.pl

Spis treści

Agnieszka Cybal-Michalska	
Profesor Tadeusz Lewowicki (1942–2024) – <i>pro memoria</i>	9

Humanizm – inkluzja – edukacja

Stefan Mieszalski	
Co ewolucjonizm podpowiada edukacji?	13

Maria Czerepaniak-Walczak	
Gdy wyobraźnia generuje rzeczywistość. O Tadeusza Lewowickiego wizji, wyobrażeniach i wdrożeniach idei międzykulturowości	25

Jerzy Nikitorowicz	
Odpowiedzialność i posłuszeństwo tożsamościowe Profesora Tadeusza Lewowickiego w kreowaniu edukacji międzykulturowej	35

Zenon Jasiński	
O kręgach zainteresowań naukowych Tadeusza Lewowickiego: od osiągnięć uczniów poprzez osiągnięcia szkoły i osiągnięcia systemu edukacyjnego	49

Wojciech Kojs	
W kręgu twórczych myśli Profesora Tadeusza Lewowickiego	63

Krystyna M. Błeszyńska	
O szkołę dla wszystkich. W kręgu myśli pedagogicznej Profesora Tadeusza Lewowickiego	77

Jerzy Marek

Indywidualne style pracy nauczycieli 93

Inspiracje

Aneta Rogalska-Marasińska

Wychowanie do zrównoważonej przyszłości. Edukacyjne wyzwania i powinności w drodze do współczesnej *kalokagathii* 107

Małgorzata Orłowska

Kalokagathos – remedium na prekaryzację współczesnego życia? 129

Agnieszka Weiner

Uczyć się od innych – rola obserwacji w pracy nauczyciela 137

Agata Borowska

Wybrane zagadnienia indywidualizacji pracy z uczniem zdolnym: neuroróżnorodność a kwestie kodu komunikacyjnego 149

Quarterly

S O C I A L

Year XXIII

2024

Vol. 4 (94)

P E D A G O G Y

**In the Circle of Thoughts
of Professor Tadeusz Lewowicki**

PEDAGOGIUM
COLLEGE OF SOCIAL SCIENCES

Contents

Agnieszka Cybal-Michalska	
Professor Tadeusz Lewowicki (1942–1924) – Pro Memoria	9

Humanism – Inclusion – Education

Stefan Mieszalski	
What does Evolutionism Suggest to Education?	13

Maria Czerepaniak-Walczak	
When Imagination Generates Reality. About Tadeusz Lewowicki's Vision, Ideas, and Implementation of the Idea of Interculturalism	25

Jerzy Nikitorowicz	
Professor Tadeusz Lewowicki's Identity Responsibility and Obedience in Creating Intercultural Education	35

Zenon Jasiński	
On the Circles of Scientific Interests of Tadeusz Lewowicki: from Students' Achievements through School Achievements and Educational System Achievements	49

Wojciech Kojs	
In the Circle of Creative Thoughts of Professor Tadeusz Lewowicki	63

Krystyna M. Błęszyńska	
School for Everyone. In the Circle of Pedagogical Thought of Professor Tadeusz Lewowicki	77

Jerzy Marek	
Individual Styles of Working in Teachers	93

Inspirations

Aneta Rogalska-Marasińska	
Education for a Sustainable Future: Educational Challenges and Obligations on the Way to Modern <i>Kalokagathia</i>	107
Małgorzata Orłowska	
<i>Kalokagathos</i> – a Remedy for the Precarization of Modern Life?	129
Agnieszka Weiner	
Learning from Others – the Role of Observation in a Teacher’s Work ...	137
Agata Borowska	
Selected Issues of Individualization of Work with Gifted Students: Neurodiversity and Issues of Communication Code	149